

Sygn. akt IV U 538/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	Sędzia Sądu Okręgowego Jerzy Zalasiński
Protokolant	st. sekr. sądowy Anna Wąsak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 sierpnia 2019 r. w S.

odwołania G. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 24 maja 2018 r. Nr (...)

w sprawie G. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od G. P. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Decyzją z 24 maja 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił G. P. prawa do emerytury wskazując, że ubezpieczony nie udowodnił, iż do dnia 1 stycznia 1999r. osiągnął 25 letni okres ubezpieczenia oraz 15-letni staż pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ rentowy podniósł, że udowodniony przez ubezpieczonego okres ubezpieczenia wynosi 22 lata, 1 miesiąc i 11 dni, przy czym do okresu ubezpieczenia nie uwzględniono okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 10 marca 1973r. do 10 marca 1974r., gdyż w tym okresie ubezpieczony nie miał ukończonych 16 lat życia, okresu od 11 marca do 31 marca 1976r., ponieważ w tym czasie ubezpieczony uczył się w szkole ponadpodstawowej, nie można zatem przyjąć, że stale pracował w gospodarstwie rolnym rodziców i że praca ta miała znaczący wpływ na funkcjonowanie gospodarstwa, a także okresu od 1 kwietnia 1976r. do 1 maja 1976r., ponieważ ubezpieczony był zatrudniony w Spółdzielni Kółek Rolniczych w M.. Do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono natomiast okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Państwowym Gospodarstwie Rolnym

od 1 sierpnia 1991r. do 17 lipca 1996r. z uwagi na braki formalne świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach (decyzja z 24 maja 2018r. k.31 akt emerytalnych).

Odwołanie od w/w decyzji złożył ubezpieczony G. P. wnosząc o jej zmianę i ustalenie mu prawa do emerytury. Ubezpieczony zarzucił organowi rentowemu, że niezasadnie nie zaliczył do okresu ubezpieczenia okresu jego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 10 marca 1973r. do 1 maja 1976r., gdyż w powyższym okresie pracował w rodzinnym gospodarstwie rolnym i praca ta miała znaczący wpływ na jego funkcjonowanie. Nadto wskazał, że do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach należy doliczyć okres pracy w Państwowym Gospodarstwie Rolnym od 1 sierpnia 1991r. do 17 lipca 1996r., gdzie wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego (odwołanie k.1-5 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.7-8 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony G. P. w dniu 11 marca 2018r. ukończył (...)rok życia. W dniu 2 maja 2018r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o ustalenie prawa do emerytury (wniosek k.21 akt emerytalnych). Na podstawie przedłożonych do wniosku dokumentów organ rentowy ustalił, że na dzień 1 stycznia 1999r. ubezpieczony udowodnił staż ubezpieczeniowy w wymiarze 22 lata, 1 miesiąc i 11 dni.

Z uwagi na brak wymaganego ustawą okresu ubezpieczenia, a także stażu pracy w szczególnych warunkach decyzją z 24 maja 2018r. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przyznania emerytury wskazując jednocześnie, że do okresu ubezpieczenia nie zaliczono okresu pracy ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców od 10 marca 1973r. do 10 marca 1974r., gdyż w tym okresie ubezpieczony nie miał ukończonych 16 lat życia, a następnie okresu od 11 marca 1974r. do 31 marca 1976r., ponieważ w tym czasie ubezpieczony uczył się w szkole ponadpodstawowej, co wykluczało możliwość pracy w gospodarstwie w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie, a ponadto okresu od 1 kwietnia 1976r. do 1 maja 1976r., gdyż ubezpieczony był zatrudniony w Spółdzielni Kółek Rolniczych w M. (decyzja z 24 maja 2018r. k.31 akt emerytalnych).

Poczynając od ukończenia(...) roku życia, co nastąpiło w dniu 11 marca 1974r., poprzez okres nauki w (...) Szkole Zawodowej w S., aż do 31 marca 1976r. (od 1 września 1976r. ubezpieczony podjął pierwszą pracę zawodową w Spółdzielni Kółek Rolniczych w M.), ubezpieczony łączył naukę w szkole z pracą w gospodarstwie rolnym rodziców. Odległość z gospodarstwa rolnego do S., gdzie uczył się ubezpieczony wynosi około 20 km. Ubezpieczony pokonywał tę trasę autobusem lub pociągiem. Zajęcia w szkole odbywały się w godzinach od 8 do 13-14. Ubezpieczony codziennie po powrocie z S. pracował w gospodarstwie rolnym rodziców. Ojciec ubezpieczonego był poważnie chory, tj. cierpiał na schorzenia narządu ruchu. Ubezpieczony ma młodszą siostrę. W związku z taką sytuacją rodzinną obowiązki związane z pracą w gospodarstwie rolnym w dużej mierze obciążały ubezpieczonego. Średnio poświęcał on na pracę w gospodarstwie około 6 godzin dziennie, przy czym w okresach wakacyjnych wymiar pracy w rolnictwie był zdecydowanie większy. Do jego stałych obowiązków należał obrządek zwierząt, dojenie krów oraz wykonywanie sezonowych prac polowych takich jak sianokosy, żniwa i wykopki (zeznania świadków F. Ł. i A. K. k.20v-21 akt sprawy oraz zeznania ubezpieczonego k.21-21v i 36-36v akt sprawy).

Od 1 kwietnia 1976r. ubezpieczony rozpoczął pracę w Spółdzielni Kółek Rolniczych w M.. W powyższej Spółdzielni ubezpieczony pracował jako traktorzysta w okresie: od 1 kwietnia 1976r. do 30 września 1976r., od 3 stycznia 1977r. do 31 marca 1977r. (na podstawie umowy zlecenie) oraz 3 maja 1977r. do 11 września 1977r. (świadectwa pracy k.11-14 akt dot. kapitału początkowego oraz umowa zlecenie z 3 stycznia 1977r. k.25 akt sprawy).

W okresie od 10 września 1979r. do 31 lipca 1991r. ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w P. Oddział w S., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie

całkowitej powyżej 3,5 tony (świadczenie pracy z 30 lipca 1991r. k.25-26 akt dot. kapitału początkowego oraz zeznania ubezpieczonego k.36-36v akt sprawy).

W okresie od 1 sierpnia 1991r. do 17 lipca 1996r. ubezpieczony był zatrudniony w Państwowym Gospodarstwie Rolnym w L., w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony. Ubezpieczony jeździł samochodami ciężarowymi typu S. i przewoził nimi paszę i węgiel. Pracę tą wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy (świadczenie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 18 lipca 1996r. k.15 akt emerytalnych, świadectwo pracy z 18 lipca 1996r. k.52-53 akt osobowych, umowa o pracę z 1 sierpnia 1991r. oraz 31 grudnia 1991r. k.4-7 akt osobowych, karty urlopowe k.24-25 akt osobowych, oświadczenie I. P. – dyrektora zakładu pracy dot. charakteru pracy wykonywanej przez ubezpieczonego w okresie od 1 sierpnia 1991r. do 17 lipca 1996r. k.49 akt osobowych oraz zeznania świadków: Z. K. i S. K. k.21 akt sprawy).

Ubezpieczony nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego (oświadczenie ubezpieczonego we wniosku o emeryturę k.3 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie G. P. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.184 ust.1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015r., poz.748 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego przewidzianego w art.32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy ,tj. w dniu 1 stycznia 1999r. osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn oraz osiągnęli okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27 ustawy, a także nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. W myśl przywołanego wyżej art.32 ust.1 i 4 ustawy pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przysługuje emerytura w wieku 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn, a w myśl przywołanego wyżej art.27 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zgodnie z §4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz.43 ze zm.) pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A załącznika do rozporządzenia, nabywa prawo do emerytury w w/w wieku jeżeli ma wymagany okres zatrudnienia (co najmniej 25 lat mężczyzna), w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Ponadto zgodnie z §2 ust.1 przedmiotowego rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Rozstrzygnięcie niniejszej sprawy wymagało zbadania, czy ubezpieczony, na dzień 1 stycznia 1999r. spełnia przesłankę wymaganego okresu ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat oraz wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach. Poza sporem pozostawało, że ubezpieczony osiągnął wymagany ustawą wiek. Ubezpieczony podnosił, że do okresu ubezpieczenia wymaganego do nabycia emerytury należy zaliczyć okres jego pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 10 marca 1973r. do 1 maja 1976r. Analizując okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że zasadniczo rację ma ubezpieczony wskazując na zasadność zaliczenia do okresu ubezpieczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, z tą jednak uwagą, że zgodnie z art.10 ust.1 pkt 2 i 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do okresu wymaganego do nabycia emerytury zaliczone mogą być przypadające przed dniem 1 lipca 1977r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia oraz przypadające przed dniem 1 stycznia 1983r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia. Ubezpieczony 16. rok życia osiągnął w dniu 11 marca 1974r., co oznacza, że do okresu ubezpieczenia wymaganego do nabycia emerytury może być zaliczony jedynie okres od 11 marca 1974r. do 31 marca 1976r.,tj. do chwili podjęcia przez niego pierwszej

pracy zawodowej, a zatem okres w wymiarze 2 lata i 21 dni. Okres ten, po dodaniu go do okresu wykazanego i uznanego przez organ rentowy w wymiarze 22 lat, 1 miesiąca i 11 dni, wynosi 22 lata, 2 miesiące i 2 dni zamiast wymaganych 25 lat. Dodatkowo wskazać należy, że okres od 11 marca 1974r. (data ukończenia przez ubezpieczonego 16. roku życia) do 31 grudnia 1998r. wynosi 24 lata, 9 miesięcy i 21 dni, a zatem nawet gdyby ubezpieczony na przestrzeni w/w okresu nie miał żadnych przerw w zatrudnieniu (vide: karta przebiegu zatrudnienia k.19 akt emerytalnych), na dzień 1 stycznia 1999r. nie wykazałby 25-letniego okresu ubezpieczenia.

W odniesieniu do stażu pracy w szczególnych warunkach ubezpieczony podnosił, że organ rentowy błędnie do tej kategorii zatrudnienia nie zaliczył okresu jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w P. Oddział w S. od 10 września 1979r. do 31 lipca 1991r., jak również w Państwowym Gospodarstwie Rolnym od 1 sierpnia 1991r. do 17 lipca 1996r., gdzie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyższej 3,5 tony. Przeprowadzone przez Sąd postępowanie dowodowe dało podstawy do ustalenia, że w istotnie w okresie zatrudnienia w Państwowym Gospodarstwie Rolnym od 1 sierpnia 1991r. do 17 lipca 1996r. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę polegającą na przewozie paszy i węgla, przy czym przewozów tych dokonywał samochodem ciężarowym o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, a praca tego rodzaju zaliczona jest do pracy w szczególnych warunkach o czym stanowi wykaz A dział VIII poz.2 załącznika do w/w rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Na fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony wskazują dowody z dokumentów zawartych w aktach osobowych ubezpieczonego oraz spójne zeznania w/w świadków - współpracowników ubezpieczonego w rozpatrywanym okresie, a także korespondujące z tymi dowodami logiczne zeznania samego ubezpieczonego.

Reasumując wskazać należy, że nawet po zaliczeniu powyższych okresów zatrudnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach, ubezpieczony nadal nie spełnia wszystkich przesłanek do nabycia prawa do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w szczególnych warunkach, tj. nie udowodnił 25-letniego okresu ubezpieczenia. Mając to na uwadze powyższe okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie ubezpieczonego oddalił.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art.98§1 i 3 kpc w zw. z art.99 kpc i w zw. z §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz.1804 ze zm.), Sąd zasądził od ubezpieczonego na rzecz organu rentowego kwotę 180 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.